

Verden står ovenfor store menneskeskapte utfordringer, der klimaendringer og tap av naturmangfold grunnet arealendringer er blant de største. Løsningene på disse to hovedutfordringene står delvis i konflikt med hverandre, blant annet fordi utbygging av fornybar energi er arealkrevende. Vellykket politikk må derfor håndtere klimaendringer og tap av naturmangfold samlet.

Norge har vedtatt og ratifisert en rekke konvensjoner og lover¹⁾ som skal bidra til både å stanse tap av naturmangfold og forhindre menneskeskapte klimaendringer. Blant annet skal Norge redusere sine klimagassutslipp med 85 % innen 2030, og være karbonnøytral i 2050. Et av virkemidlene er utbygging av vann- og vindkraftverk med intensjon om utfasing av fossil energi.

Til tross for forpliktelsene og høyt tempo i vann- og vindkraftutbygging øker Norges årlige CO₂-utslipp, og per dags dato er det lite dokumentasjon på at den nye fornybare energien erstatter den fossile. Derimot viser erfaringene fra vind- og vannkraftprosjektene at utbyggingene ofte går på bekostning av viktig naturmangfold og verdifulle friluftsområder og landskap. Ved å skape irreversible skader på natur, forringer utbyggingene paradoksalt nok ofte verdiene en ønsker å skåne for skader av klimaendringer, uten at målsetningen om utfasing av fossil energi innfris. Konesjonsprosessene utfordrer i tillegg kunnskapsgrunnet og demokratisk medvirkning.

I henhold til regjeringserklæringen vil Solbergregjeringen øke tempoet ytterligere i saksbehandling og produksjon av både fornybar og fossil energi. Norge har allerede energioverskudd, overoppfyllt el-sertifikat ordningen og et betydelig potensiale for energisparing og -effektivisering. Da olje- og gasssektoren er av de største bidragsyterne til klimautslippene, og vind- og vannkraftutbygging svekker naturmangfold og friluftsliv, stiller undertegnede organisasjoner seg spørrende til Regjeringens ønske om økt satsing i begge sektorer. En slik natur- og miljøpolitikk vil kunne bidra til å forsterke både klima- og naturmangfoldutfordringene.

Regjeringen bør svare på følgende spørsmål:

-Hvordan skal regjeringen redusere norske klimagassutslipp med 85 % innen 2030, og samtidig stanse tapet av norsk naturmangfold og friluftsområder grunnet arealendringer?

-Hvordan og når vil en politisk plan for utfasing av fossil energi foreligge?

-Hvordan begrunner Regjeringen de irreversible arealendringene som forårsakes av ny vind- og vannkraftutbygging når det ikke kan legitimeres med utfasing av fossil energi?

-Hvordan vil Regjeringen sikre en mer reell medvirkningsprosess i energiutbyggingssaker?

1) Konvensjonen for biologisk mangfold, Landskapskonvensjonen, RAMSAR-konvensjonen, Naturmangfoldloven, Klimaforliket, Koyotoavtalen m.fl.